

Rumænske biblioteker - på vej mod nye udfordringer i år 2000

Af Cristina Laura Filip

Oversat fra engelsk af Marianne Lykke Nielsen

Rumænien har i øjeblikket - og det vil fortsætte 10 - 20 år frem i tiden - store økonomiske og finansielle vanskeligheder, og derfor tænker kun få mennesker på bibliotekernes fremtid. Der er dog ingen tvivl om, at rumænske biblioteker vil udvikle sig, men det vil gå langsomt. Der er mange vanskeligheder, der skal overvindes.

Først af alt er det nationale bibliotekssystem ikke noget rigtigt system, og der er ingen planer om at etablere et bibliotekssamarbejde. På den anden side er der en stor efterspørgsel efter information, meget større end bibliotekerne er i stand til at efterkomme. Der er ikke ansat tilstrækkeligt personale på bibliotekerne, og personalet er heller ikke uddannet, således at de kan leve op til nutidens krav om levering af aktuel, tidssvarende information. Mange ansatte på bibliotekerne ønsker heller ikke forandring - "det har da fungeret fint indtil nu".

"The Romanian attitude is often one of self-interest, the word cooperation is a difficult one in Romania - the legacy of Ceaucescu is distrust, jealousy and self-preservation. Libraries are all competing with each other to be the first".

Stephen Amery skrev ovenstående for nogle år siden, men det gør sig stadig gældende. Før 1989 var rumænske biblioteker steder, hvor du kunne

finde et anstændigt job uden at have specielle kvalifikationer og uden at skulle yde en stor arbejdsindsats. Du kunne drikke din kaffe i fred og ro. Efter 1990 er situationen ikke væsentligt forandret. En stor forskel er, at bibliotekarer nu får mindre i løn!

Som bibliotekarstuderende har jeg mødt mange typer af bibliotekarer. Der er nogle, der ikke ønsker at videreudvikle og videreudanne sig. Der er andre, der har tilegnet sig ny know-how, men de ønsker ikke at dele denne viden med andre, da andres "uvidenhed" kan være et godt våben i konkurrencen med de andre ansatte. Nyuddannede bibliotekarer er ikke velanskrevne i bibliotekerne. Dette kan skyldes, at uddannelsen er ny (9 år), men det kan også skyldes, at man ikke ønsker forandringer.

Et andet problem er af nationalbibliografisk karakter. I de første år efter 1989 voksede antallet af publicerede bøger enormt. Der var ingen lov om copyright, så med små penge på lommen kunne man starte eget forlag. Igennem de første fem år var det en god forretning, men nu kæmper mange af de små nyoprettede forlag for at overleve. Antallet af bøger vokser dog stadig, og Nationalbiblioteket har mistet kontrol og overblik over bogproduktionen. Mange forlag kender ikke til pligtaflevering, ligesom mange bøger udgives

uden bibliografiske data. Der er dog blevet etableret et ISBN kontor, så med tiden vil der forhåbentlig komme mere styr på bogproduktionen.

Der er ikke nogen national biblioteksforening i Rumænien, men der eksisterer to specialiserede biblioteksforeninger, der tager sig af forskellige facetter af biblioteksvirksomhed: folkebiblioteker og skolebiblioteker. Igennem de sidste 9 år har de to foreninger spillet en vigtig rolle ved biblioteksudvikling, og der er kræfter, der prøver at forene de to foreninger til én stærk organisation, der kan arbejde for alle typer af bibliotekarer og biblioteker. Det kræver imidlertid samarbejde, og vilje til samarbejde er noget, der for alvor savnes i det rumænske samfund.

Flere bibliotekarer rejser udenlands - ligesom vi fire bibliotekarstuderende, der har læst 3 måneder ved Biblioteksskolen i Aalborg - for at hente erfaringer og lære nyt, og mit håb er, at vi i fællesskab vil være istand til at samarbejde om de mange større opgaver, der presser sig på.

Følgende netsteder giver information om rumænske biblioteksvirksomhed:

<http://www2.shore.net/~amery/romania/>
<http://www.bl.uk/gabriel/en/countries/romania.html>